

**ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะประจำสายงานของครูกับบทบาทของครูผู้สอนใน
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**
**The Relationship between the Teacher's Functional Competencies and
Teacher's Role at Suksasongkhro School Group 6, Bureau of Special
Education Administration**

สมชาติ ชาญไชย^{1*} และ พูลสุข หิงคานนท์²

Somchart Chanchai^{1*} and Poonsuk Hingkanont²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) บทบาทของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะประจำสายงานของครูกับบทบาทของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 240 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) สมรรถนะประจำสายงาน 3) บทบาทของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.50) 2) บทบาทของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.63) 3) สมรรถนะประจำสายงานของครูกับบทบาทของครูมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับสูง ($r = .854$) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .001

คำสำคัญ: สมรรถนะประจำสายงาน บทบาทครูผู้สอน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

Abstract

The purposes of this research were; 1) to study the teacher's functional competencies of teacher at Suksasongkhro School Group 6, Bureau of Special Education Administration, 2) to investigate the teacher's at Suksasongkhro School Group 6, Bureau of Special Education Administration, 3) to find the relationship between the teacher's functional competencies and teacher's role at Suksasongkhro School Group 6, Bureau of Special Education Administration. The sample comprised 240 teachers who worked at Suksasongkhro School Group 6, Bureau of Special

¹ ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน จังหวัดเชียงราย

² รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย

*Corresponding author; email: weeraphan.siririth@crc.ac.th

Education Administration. Stratified random sampling were use. The research tools comprised three sets of questionnaires, covering personnel data, functional competencies, and the teacher's roles. The statistical used for data analysis were descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation) and Pearson Product-moment Correlation Coefficient.

The findings were as follows; 1) the teacher's functional competencies of teacher at Suksasongkhro School Group 6, Bureau of Special Education Administration were at high level ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.50), 2) They rated their teacher's role at high level ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.63). Finally, 3) there was statistically significant positive correlation at high level ($r = .854$) between the teacher's functional competencies and teacher's role at $p < .001$.

Keywords: Teacher's Functional, Teacher's Role, Suksasongkhro School

บทนำ

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2542 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ในการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการจึงมีการจัดการศึกษาสงเคราะห์ โดยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนประจำ หรือไป-กลับ เพื่อให้เด็กที่ขาดโอกาสทางการศึกษาซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบากอันเนื่องมาจากปัญหาทางสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กทั่วไป มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีทั้งในด้านสุขภาพอนามัย ด้านอาชีพ ด้านความรู้ทั่วไป ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีอาชีพเลี้ยงตนเอง เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ และสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขที่มีรูปแบบแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป (Ministry of Education, 2008) ซึ่งในปัจจุบันมีโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ 51 โรงเรียน ใน 43 จังหวัดทั่วประเทศ จำแนกเป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 26 แห่งใน 26 จังหวัด (รับนักเรียนแบบอยู่ประจำ 24 โรงเรียน แบบไป-กลับ 1 โรงเรียน) และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 25 โรงเรียนใน 22 จังหวัด (รับนักเรียนอยู่ประจำ) เพื่อพัฒนาและให้โอกาสในการศึกษาไม่ให้เกิดกลุ่มนี้ตกอยู่ในสภาวะยากลำบาก เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายหรือถูกชักจูงให้เข้าสู่วงจรปัญหาทางสังคม

การจัดการในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ที่ผ่านมา พบว่า มีปัญหาในการดำเนินการจัดการในหลายประเด็น Supaporn (2018) ได้สรุปปัญหาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ว่ามีปัญหาในด้านการบริหารงานทั่วไป เกี่ยวกับอาคารสถานที่ทั้งที่เป็นอาคารเรียนและอาคารประกอบไม่เพียงพอ การขาดอุปกรณ์เครื่องมือที่เหมาะสมในการพัฒนาพื้นที่ในโรงเรียนซึ่งอยู่ในชนบทห่างไกล การขาดแคลนบุคลากรทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน ครูมีภาระงานอื่นมากส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านวิชาการที่ขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ สมรรถนะที่จำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ครูย้ายบ่อย ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนและคุณภาพของนักเรียน ทั้งนี้คุณภาพของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนจะต้องมีคุณภาพ โรงเรียนจะมีคุณภาพได้ครูเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดคุณภาพซึ่งครูต้องมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด จึงจะส่งผลต่อคุณภาพของ

สถานศึกษา สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (National Institute of Development of Teacher, Faculty Staff, and Educational Personnel, 2008) ได้กำหนดสมรรถนะของครูเพื่อการประเมินไว้ใน 2 กลุ่ม คือ 1) การประเมินสมรรถนะหลัก ซึ่งหมายถึงคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกลักษณะหรือการแสดงออกของพฤติกรรมของพนักงานทุกคนในองค์กรที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยของบุคคลในองค์กรโดยรวม 2) สมรรถนะประจำสายงาน หมายถึง คุณลักษณะความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของแต่ละตำแหน่งในกลุ่มงาน/สายวิชาชีพเดียวกันจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยสมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะภาวะผู้นำครู และสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการกำหนดสมรรถนะดังกล่าวจะเป็นความคาดหวังในผลลัพธ์ที่ต้องการที่บ่งบอกคุณภาพในการปฏิบัติงานของครู

นอกจากครูผู้สอนจะมีสมรรถนะที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพแล้ว บทบาทของครูก็เป็นสิ่งหนึ่งที่จะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพด้วยเช่นกัน บทบาท (Role) หมายถึงการกระทำหรือแบบแผนพฤติกรรมของผู้ครองตำแหน่ง จะต้องแสดงให้เป็นไปตามความคาดหวังและปทัสฐานขององค์กรหรือสังคม เพื่อให้ทุกคนรู้บทบาทของตัวเองในการทำหน้าที่ (Jarunee, 2014) บทบาทของครูที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดนั้น Ministry of Education (2008) ได้กำหนดบทบาทของครูที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรไว้ 7 ประการคือ 1) วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน 3) การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของบุคคล 4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) จัดเตรียมสื่อและเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม 6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย 7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งบทบาทดังกล่าวเป็นบทบาทที่จะสะท้อนให้ครูได้ทำหน้าที่เพื่อพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพในทุกประเภทของโรงเรียน

การจัดการศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนในทุกชั้นอย่างมีคุณภาพจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ที่มีสมรรถนะที่เหมาะสม และเป็นผู้ที่ตระหนักในบทบาทของการเป็นครูด้วยเช่นกัน ทั้งนี้การจัดการศึกษาสงเคราะห์มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและให้โอกาสในการศึกษาไม่ให้เกิดกลุ่มด้อยโอกาสตกอยู่ในสภาวะยากลำบาก เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายหรือถูกชักจูงให้เข้าสู่วงจรปัญหาทางสังคม โดยมีโรงเรียนกระจายอยู่ในทุกภูมิภาค สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศาพิเศษ โดยแบ่งเป็นกลุ่มจังหวัด จำนวน 8 กลุ่ม มีโรงเรียนทั้งสิ้น 51 โรงเรียน ในส่วนพื้นที่ภาคเหนือตอนบนจัดเป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศาพิเศษ ประกอบด้วยโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 17 โรงเรียน ในจังหวัด 9 จังหวัด ในเขตภาคเหนือตอนบน คือ แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน แพร่ พะเยา เพชรบูรณ์ พิษณุโลก (Office of Special Education Administration, 2019) และการจัดการศึกษาสงเคราะห์ในทุกโรงเรียนจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามหลักสูตร แต่จากการประเมินสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 โดยภาพรวมพบว่ายังมีจุดอ่อนที่สำคัญ คือ นักเรียนยังขาดการพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ การขาดแคลนบุคลากรครูตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนดตามเกณฑ์ครูต่อนักเรียน ค่าตอบแทน สวัสดิการไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครู และครูขาดประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส และครูมีภาระงาน

ในหลายบทบาท ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโดยรวม (Office of Special Education Administration, 2019) ประกอบกับผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับพื้นฐานของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่มที่ 6 พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยในทุกรายวิชา คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม และภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของระดับประเทศ (National Institute of Educational Testing Service (Public Organization, 2018) จำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งผู้สอนมีสมรรถนะของความเป็นครูที่ดีจะมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานได้ตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายซึ่งจะส่งผลให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (Bastable, 2014) ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูและบทบาทของครูเพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 6 ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาบทบาทของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะประจำสายงานของครูกับบทบาทของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดดังนี้

1. สมรรถนะประจำสายงานของครู เป็นสมรรถนะที่กำหนดขึ้นโดยสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Educational Commission, 2010) เพื่อเป็นมาตรฐานในการใช้ประเมินสมรรถนะของครู สายปฏิบัติงานด้านการสอน ประกอบด้วย

- 1.1 สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 1.2 สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน
- 1.3 สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน
- 1.4 สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 1.5 สมรรถนะภาวะผู้นำครู
- 1.6 สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

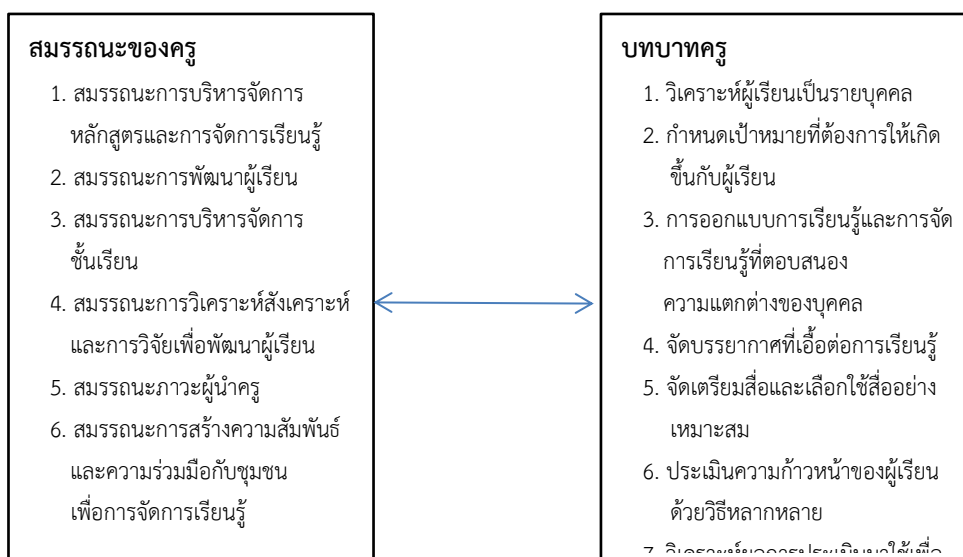
2. บทบาทของครู ผู้วิจัยใช้แนวคิดการกำหนดบทบาทของครูของกระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2008) ได้กำหนดบทบาทของครูที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรไว้ 7 ประการคือ

- 2.1 วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 2.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

- 2.3 การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของบุคคล
- 2.4 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 2.5 จัดเตรียมสื่อและเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม
- 2.6 ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย
- 2.7 วิเคราะห์ผลการประเมินมาเพื่อซ่อมเสริมพัฒนาผู้เรียน

สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะประจำสายงานของครูมีความสัมพันธ์กับบทบาทของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษและเป็นไปในทิศทางบวก

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive Research) ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 5 โรงเรียน มีครูผู้สอน จำนวน 238 คน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 9 โรงเรียน มีครูผู้สอน จำนวน 368 คน รวม 606 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 241 คน สุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ 3:1 ในแต่ละโรงเรียน 11 โรงเรียน จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยการจับสลากรายชื่อครูในแต่ละโรงเรียนให้ได้จำนวนตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับอายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน โดยประยุกต์ใช้แบบประเมินสมรรถนะตามคู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง) ของสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Educational Commission, 2010) จำนวน 59 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบทบาทของครูผู้สอนในโรงเรียน-ศึกษาสงเคราะห์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเองโดยใช้กรอบแนวคิดบทบาทของครูผู้สอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (Ministry of Education, 2008) ประกอบด้วยบทบาท 7 บทบาท บทบาทละ 5 ข้อ รวม 35 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ

ผู้วิจัยตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวแปร (Index of Congruence : IOC) พบว่าข้อคำถามทุกรายข้อมีค่า IOC ระหว่าง 0.8-1.00 ผู้วิจัยปรับแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีค่าความเที่ยง 0.89 และ 0.90 ตามลำดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและรับกลับคืนทางไปรษณีย์ ได้ข้อมูลครบร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับสมรรถนะและบทบาทของครูผู้สอน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะประจำสายงานและบทบาทของครู โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.58) มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 78.75) มีอายุราชการอยู่ในกลุ่มอายุน้อยกว่า 5 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 62.50) มีตำแหน่งครู คศ. 1 มากที่สุด (ร้อยละ 41.25) และปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมากที่สุด (ร้อยละ 22.92)

2. สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าสมรรถนะประจำสายงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ยกเว้นสมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนา

ผู้เรียนและสมรรถนะ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ จำแนกภาพรวมและรายด้าน

สมรรถนะประจำสายงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.06	0.42	สูง
2. สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน	4.07	0.46	สูง
3. สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.05	0.52	สูง
4. สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.89	0.53	ปานกลาง
5. สมรรถนะภาวะผู้นำครู	4.02	0.49	สูง
6. สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.00	0.58	สูง
รวม	4.02	0.50	สูง

3. บทบาทของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บทบาทครูทุกบทบาทอยู่ในระดับสูง ยกเว้นบทบาทการวิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้เพื่อซ่อมเสริมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6
สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ จำแนกภาพรวมและรายด้าน

บทบาท	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.02	0.53	สูง
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน	4.10	0.55	สูง
3. การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของบุคคล	4.14	0.87	สูง
4. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.11	0.58	สูง
5. จัดเตรียมสื่อและเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม	4.05	0.60	สูง
6. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย	4.05	0.57	สูง
7. วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้เพื่อซ่อมเสริมพัฒนาผู้เรียน	3.98	0.59	ปานกลาง
รวม	4.09	0.63	สูง

4. สมรรถนะประจำสายงานของครูกับบทบาทของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับสูง ($r = .854$) ที่ระดับความมีนัยสำคัญระดับ .001 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างสมรรถนะประจำสายงานของครูกับบทบาทของครูผู้สอน
ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ ในภาพรวม

ตัวแปร	บทบาทของครู (สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r))	แปลผล
สมรรถนะประจำสายงาน	.854*	ระดับสูง

*กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50) ทั้งนี้เนื่องจากสมรรถนะประจำสายงานที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการกำหนดในทุกสมรรถนะนั้นเป็นกลุ่มของความรู้ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นในการทำงานตามหน้าที่ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมและผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ประสบผลสำเร็จตามท้องที่ที่ต้องการ (Paiboon, 2007) ประกอบกับการกำหนดสมรรถนะประจำสายงานของครูนั้นเป็นการกำหนดโดยวิเคราะห์ สังเคราะห์สมรรถนะครูอันประกอบด้วยเจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษา ซึ่งใช้ในการประเมินสมรรถนะและมาตรฐานของครูผู้สอนที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้ใช้ในการประเมินเพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและเลื่อนวิทยฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ที่ครูผู้สอนทุกคนต้องมีสมรรถนะตามที่กำหนด (Office of the Basic Educational Commission. Teacher and Basic Education Personnel Development Bureau, 2010) ประกอบกับครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงตามแนวทางการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีศักยภาพ มาตรฐาน และผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพจากคุรุสภาสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย อีกทั้งยังสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนภายใต้กรอบของความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม จึงส่งผลต่อครูผู้สอนมีสมรรถนะประจำสายงานในระดับสูง (Office of the Basic Educational Commission. Teacher and Basic Education Personnel Development Bureau, 2010) สอดคล้องกับการศึกษาของ Kritsana (2014) ที่ได้ทำการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า สมรรถนะประจำสายงานของครูภาพรวมอยู่ในระดับมาก Kaunruthai (2011) ศึกษาเรื่องสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงานครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ Juntana (2011) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมาก สมรรถนะประจำสายงานครูอยู่ในระดับมากทุกสมรรถนะเช่นกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สมรรถนะประจำสายงานส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงทุกสมรรถนะ ยกเว้นสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) และมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากในการปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำของครูผู้สอนนั้นเป็นงานที่ต้องบริหารจัดการเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดในแต่ละสาระการเรียนรู้ ซึ่งต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอนและตรวจงานการบ้านนักเรียนภายหลังสอน จึงไม่มีเวลาทำและคิดว่าการวิจัยเป็นเรื่องยุ่งยากที่ต้องใช้สถิติสูง ๆ และไม่รู้ว่าจะทำวิจัยเรื่องอะไร (Petcharawadee, 2008) ประกอบกับครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นโรงเรียนประเภทการจัดการศึกษาพิเศษที่ให้การศึกษากับเด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในสภาวะยากลำบากที่มีความเป็นอยู่ต่ำกว่าเด็กปกติ มีการจัดการศึกษาทั้งที่ไปกลับและอยู่ประจำ ซึ่งส่งผลต่อภาระงานของครูในโรงเรียนที่ต้องมีการงานดูแลนักเรียนทั้งด้านการเรียนและด้านความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ในขณะที่มีบุคลากรจำกัด แม้ว่าในภาพรวมจะมีอัตราค่าจ้างครูไม่ขาดแคลนก็ตาม แต่การจัดการศึกษาในรูปแบบที่แตกต่างจากการเรียนแบบปกติดังกล่าวส่งผลต่อปัญหาการขาดแคลนอัตราค่าจ้างที่ควรจะมีครูอยู่ประจำเพื่อดูแลเด็กนักเรียนที่พักอยู่ในหอพักของโรงเรียน (Office of Secondary Education Area 34, 2016) จึงส่งผลทำให้ครูผู้สอนมีสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ Juntana (2011) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมาก สมรรถนะประจำสายงานครูอยู่ในระดับมากทุกสมรรถนะ โดยมีสมรรถนะวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกด้าน และ Piyanut (2016) ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า สมรรถนะประจำสายงาน คือ สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าสมรรถนะด้านอื่น ๆ

2. บทบาทของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63) ทั้งนี้เพราะบทบาทเป็นการกระทำหรือการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบ ปฏิบัติตามตำแหน่งของตนและตามสภาพที่เป็นอยู่เป็นส่วนประกอบของตำแหน่งอันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งทางสังคมที่เป็นแผนการปฏิบัติตามส่วนที่ต้องรับผิดชอบตามโครงสร้างหน้าที่ของผู้ครองตำแหน่งนั้น (Suchin, 2004) นอกจากนี้ Phasina (2011) กล่าวว่า ในองค์กรทุกองค์กรมีโครงสร้างที่กำหนดบทบาทหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง บุคคลที่รับตำแหน่งจะต้องเข้าใจและทำบทบาทตามหน้าที่ไปด้วย ซึ่งครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ เป็นบุคลากรที่ต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดโดยสถานศึกษาในสังกัดของหน่วยงานรัฐ ซึ่งมีการกำหนดบทบาทของครูผู้สอนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร (Ministry of Education. Office of the Basic Education Commission. Bureau of Academic Affairs and Education Standards, 2019) เพราะการที่ครูจะทำการจัดการเรียนการสอนได้ต้องเข้าใจในบทบาทตามหลักสูตร ซึ่ง Pranee (2003) ได้เสนอว่าครูต้องศึกษาหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ศึกษากรอบความคิดของหลักสูตร คู่มือกลุ่มวิชาที่ครูรับผิดชอบ บทบาท และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งศึกษาคู่มือบริหารการจัดการหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้

เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่ใช้หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งครูผู้สอนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนที่ตำแหน่งครู ค.ศ. 1 (ร้อยละ 41.25) ซึ่งการจะเข้าสู่ตำแหน่งครู ค.ศ. 1 ได้นั้นต้องมีระยะเวลาการเป็นครูมาแล้วมากกว่า 2 ปี และผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นครูทุกคนจึงมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทของครูผู้สอนตามหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่โรงเรียนใช้มาหลายปีแล้ว ซึ่งส่งผลต่อการทำบทบาทในภาพรวมได้ในระดับสูง

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บทบาทครูทุกบทบาทมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ยกเว้นบทบาทการวิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมพัฒนาผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกบทบาท (ค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) ทั้งนี้เนื่องจากในการทำบทบาทการวิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมพัฒนาผู้เรียนนั้นครูผู้สอนจะต้องมีการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษามีความรู้ในการวิจัย มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและหรือพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบอย่างน้อยปีละ 1 รายการ ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนแสดงถึงการแก้ปัญหาและหรือพัฒนาผู้เรียนได้ และได้รับการยอมรับ มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู รวมทั้งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (Sunthon, 2015) ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ในการทำวิจัยในระดับดี ซึ่งครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 78.75) ซึ่งยังไม่มีประสบการณ์การทำวิจัย ส่งผลต่อความรู้ความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบในระดับปานกลาง

3. สมรรถนะประจำสายงานของครูกับบทบาทของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับสูง ($r = .854$) ที่ระดับความมีนัยสำคัญระดับ .001 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้สมรรถนะเป็นปัจจัยในการทำงาน มีบทบาทและมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กรทุกประเภท (Pornphit, 2009) และสมรรถนะเป็นพฤติกรรมในการทำงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงาน และมักจะเกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะ แรงจูงใจ ทัศนคติเป็นคุณลักษณะสำคัญที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่เป็นองค์ประกอบส่งผลให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ (Sunthon, 2015) อีกทั้งสมรรถนะยังเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องต้น (Motives) อุปนิสัย (Traits) ภาพลักษณ์ภายใน (Self-image) และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) ที่แตกต่างกัน ทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อความสำเร็จงาน (Office of the Basic Educational Commission. Teacher and Basic Education Personnel Development Bureau, 2010) ประกอบกับสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนนั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนพฤติกรรมที่ครูผู้สอนแต่ละคนแสดงออกมาซึ่งอยู่ในขอบเขตของบทบาทหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องใดย่อมมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ถ้าปราศจากสมรรถนะในการปฏิบัติงานแล้วย่อมไม่สามารถ

แสดงบทบาทได้ ดังนั้นบุคคลที่มีสมรรถนะสูงจะสามารถทำบทบาทในหน้าที่ที่รับผิดชอบได้สูงเช่นกัน ซึ่งสมรรถนะนั้นจะมีความสัมพันธ์กับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ขององค์กร (Boonme, Sunya and Yupaporn, 2018) ซึ่งหากต้องการให้ผู้สอนได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างบรรลุเป้าหมายองค์กร ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ผู้สอนมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับงาน เพราะผู้สอนมีสมรรถนะของความเป็นครูหรือผู้สอนที่ดีจะมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานได้ตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (Bastable, 2014) ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าสมรรถนะประจำสายงานและบทบาทของครูผู้สอนในภาพรวมของครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่มที่ 6 สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับสูง ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะประจำสายงานมีความสัมพันธ์กับบทบาทของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ที่ตรงกับกลุ่มสาระวิชาการที่ครูผู้สอนรับผิดชอบซึ่งจะส่งผลให้ครูผู้สอนทำบทบาทของครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนานักเรียนต่อไป

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและบทบาทการวิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารจึงควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีความรู้ ความสามารถในการทำวิจัยเพื่อการมีสมรรถนะและทำบทบาทนี้ให้อยู่ในระดับสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะและการปฏิบัติตามบทบาทของครูผู้สอนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในแต่ละกลุ่ม สังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการวิจัยที่จะส่งเสริมสมรรถนะและการทำบทบาทในการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- Artdej, S. (2018). **The comparative study in administration boarding school between the Suksasongkhro boarding school and boarding school under Office of Secondary Education Area 34.** http://www.seconary_school_34.go.th. September 20, 2018 (in Thai)
- Bastable, Susan B. (2014). **Nurse as educator.** USA: Jones and Bartlett Learning.
- Boonchum, P. (2003). "Thai teacher in 21 century". **Academic Journal** 6(7): 15-24. (in Thai)
- Burawat, S., Srisombat, K. and Numnaphol, K. (2015). "Enhancing competency of administrators for proceeding the quality assurance of basic education in northeast region". **Chopayom Journal** 26(2): 79-86. (in Thai)

- Intasura, P. (2009) **Administrators capability according to teachers and educational personnel's opinions under the Office of Khon Kaen Educational Service Area 5.** Master's thesis in Education Administration: Loei Rajabhat University. (in Thai)
- Jongpradubkiet, P. (2008). **Research for Learning.** From <http://petcharawadee3blogspot.com/>. retrieved September 8, 2019 (in Thai)
- Kawaeen, J. (2014). **Academic administration technique in educational institution.** Yala: Rajabhat Yalai University Press. (in Thai)
- Kobkrawe, J. (2011). **A study of the effectiveness of human resource management through teacher competence, private school in Phetburi province.** Master's thesis in Education Administration: Rajabhat Phetburi University. (in Thai)
- Ministry of Education. Office of Education Council. (2019). **National Education Act B.E. 2545 and Amendments Second National Education Act B.E. 2545 and Amendments Third National Education Act B.E. 2553.** From <http://www.moe.go.th/moe/th/home>. retrieved September 7, 2019 (in Thai)
- Ministry of Education, Office of the Basic Education Commission. Bureau of Academic Affairs and Education Standards. (2008). **Basic Education Curriculum B.E. 2551.** from www.academic.obec.go.th. Retrived September 20, 2019 (in Thai)
- National Institute of Development of Teacher, Faculty Staff, and Educational Personnel. (2008). **Project of development of teacher in teacher and educational personnel system development.** Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)
- National Institute of Educational Testing Service (Public Organization). (2018). **Report O-Net.** From <http://www.niets.or.th/>. retrieved September 20, 2018 (in Thai)
- Office of Secondary Education Area 34. (2016). **The comparative study in administration boarding school between the Suksasongkhro boarding school and boarding school under Office of Secondary Education Area 34.** Bangkok: Office of Secondary Education Area 34. (in Thai)
- Office of Special Education Administration. (2019). **The report of amount of teacher data in Suksasongkhro School and Rajphrachasongkhro School.** From <http://special.obec.go.th>. retrieved September 20, 2019 (in Thai)
- Office of the Basic Educational Commission. Teacher and Basic Education Personnel Development Bureau. (2010). **Handbook for teacher competency evaluation (renew edition).**
- Pohtchong, S. (2004). **Roles of the basic commission chairman in the administration of primary school under the Education Service Area Suphanburi.** Master's thesis in Education Administration: Kanjanaburi Rajabhat University. (in Thai)

- Sangnak, P. (2016). **Desirable competencies for teachers in basic schools under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area**. Master's thesis in Education Administration: Rambhai Barni Rajabhat University. (in Thai)
- Somudom, K. (2011). **The competency of teacher in Muang district, Nakornphanom province**. Master's thesis in Education Administration: Nakornphanom University. (in Thai)
- Srisuk, K. (2014). **A study of the competence development of teachers under Phitsanulok Primary Education Service Area office 2**. Master's thesis in Education Administration: Rajabhat Pibulsongkram University. (in Thai)
- Tangchuang, P. (2011). **A model of educational personnel competence development**. Bangkok: Duangkamon Publishing. (in Thai)
- Totum, B., Kenaphoom, S. and Yupas, Y. (2018) "Functional competency among support staff in university". *Dhonburi Rajabhat University Journal* 12(2): 183-197. (in Thai)

(In Thai)

- กฤษฎา ศรีสุข. (2557). **การศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 2** วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่3 พ.ศ.2553**.จากhttps://www.moe.go.th/moe/th/edlaw/index2.php?SystemModuleKey=ed_1 สืบค้นเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2561
- ขวัญฤทัย สมอุดม (2554). **สมรรถนะประจำสายงานของครูโรงเรียนในอำเภอเมืองจังหวัดนครพนม** วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม.
- จรรณี แก้วเอี่ยม. (2557) . **เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา** .ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- จันทนา ครองแคล้ว. (2554). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี** วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- บุญมี โททำ และคณะ (2561). "สมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษา" *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 12(2), 183-197.
- ปราณี บุญชุ่ม. (2546). **ครูไทยในศตวรรษที่ 21**. วารสารวิชาการ, 6(7), 15-24
- ปิยนุช แสงนาค. (2559). **สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พศิน แดงจวง.(2554). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา** กรุงเทพฯ ดวงกลมพับลิชชิง

- พรพิศ อินทะสุระ. (2552). **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 2**. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- เพชรารดี จงประดับเกียรติ. (2551). **วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. จาก <http://petcharawadee3blogspot.com/> สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2561
- ไพบูลย์ ไชยเสนา. (2550). **สมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนฝักอากีกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนทร บุระวัฒน์. (2558). **การเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหาร ในการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วารสารช่อพยอม 26 (2), 79-86
- สุภาพร อาจเดช (2559) **การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการโรงเรียนพิกนออน ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กับ โรงเรียนพิกนออนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34** สืบค้นจาก https://secondary34.go.th/web34/index.php?name=page&file=page&op=Download_all , สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน, 2561
- สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (2551). **โครงการพัฒนาสมรรถนะของครูตามระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2561) **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551** สืบค้นจาก www.academic.obec.go.th , สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2561
- สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) รายงานผลการทดสอบ O-net .จาก<https://www.niets.or.th/th/catalog/view/3865>, สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2561.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. **ข้อมูลจำนวนครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ (2561)** .สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2561,จาก <http://special.obec.go.th/page.php>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34.(2559). **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการโรงเรียน พิกนออนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กับโรงเรียนพิกนออนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 34**
- ม.ป.พ